

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 3. lokakuuta 2022
(OR. en)

11732/22

Toimielinten välinen asia:
2022/0222 (NLE)

COASI 119
ASIE 57
CFSP/PESC 1060
RELEX 1085
COHOM 88
CONOP 72
COTER 203
WTO 145
JAI 1084
DEVGEN 161
AGRI 359
TRANS 523
ENV 791
ENER 391
ECOFIN 797
EDUC 285
CULT 83
CLIMA 394
MIGR 231
ASEM 22

SÄÄDÖKSET JA MUUT VÄLINEET

Asia: Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden sekä Malesian hallituksen välinen
kumppanuutta ja yhteistyötä koskeva puitesopimus

EUROOPAN UNIONIN
JA SEN JÄSENVALTIOIDEN
SEKÄ MALESIAN HALLITUKSEN VÄLINEN
KUMPPANUUTTA JA YHTEISTYÖTÄ KOSKEVA
PUITESOPIMUS

EUROOPAN UNIONI, jäljempänä 'EU',

ja

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

IRLANTI,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

KROATIAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARI,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

jotka ovat Euroopan unionin jäsenvaltioita, jäljempänä 'jäsenvaltiot',

sekä

MALESIAN HALLITUS, jäljempänä 'Malesia',

jäljempänä yksin 'osapuoli' ja yhdessä 'osapuolet', jotka

OTTAVAT HUOMIOON osapuolten perinteiset ystävällismieliset suhteet sekä niitä yhdistävät läheiset historialliset, poliittiset ja taloudelliset siteet,

KATSOVAT, että osapuolten keskinäisten suhteiden kokonaisvaltaisuus on erityisen tärkeää,

KATSOVAT, että tämä sopimus muodostaa osan osapuolten välisiä laajempia ja yhtenäisiä suhteita, jotka perustuvat sopimukseen, joiden osapuolia ne molemmat ovat,

TUNNUSTAVAT suvaitsevaisuuden, hyväksynnän ja keskinäisen kunnioituksen merkityksen monipuolisessa ja monimuotoisessa kansainvälisessä yhteisössä ja tunnustavat näkemysten yhteensovittamisen tärkeyden,

VAHVISTAVAT osapuolten sitoutumisen kunnioittamaan demokratian periaatteita sekä ihmisoikeuksia sellaisina kuin ne vahvistetaan Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 10 päivänä joulukuuta 1948 hyväksymässä, ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja muissa asiaankuuluvissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, joita sovelletaan osapuoliin,

VAHVISTAVAT sitoutumisensa oikeusvaltion ja hyvän hallintotavan periaatteisiin ja toiveensa lisätä kansojensa taloudellista ja sosiaalista edistymistä ottaen huomioon kestävän kehityksen periaatteen ja ympäristönsuojelun vaatimukset,

HALUAVAT lisätä yhteistyötä kansainvälisen vakauden, oikeuden ja turvallisuuden alalla perusedellytyksenä kestävän sosiaalisen ja taloudellisen kehityksen edistämiseksi, köyhyyden poistamiseksi ja 25 päivänä syyskuuta 2015 annetulla Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen päätöslauselmalla No. 70/1 hyväksytyn kestävän kehityksen Agenda 2030 toimintaohjelman edistämiseksi,

KATSOVAT, että terrorismi on uhka kansainväliselle turvallisuudelle, ja HALUAVAT tiivistää terrorismin torjuntaa koskevaa vuoropuheluaan ja yhteistyötään asiaankuuluvien Yhdistyneiden kansakuntien turvallisuusneuvoston asiakirjojen ja erityisesti päätöslauselman 1373 (2001) mukaisesti,

ILMAISEVAT sitoumuksensa ehkäistä ja torjua terrorismin kaikkia muotoja sekä kehittää tehokkaita kansainvälisiä välineitä sen kitkemiseksi,

TUNNUSTAVAT, että terrorismin torjumiseksi toteutettavien toimenpiteiden on oltava osapuolille kansainvälisestä oikeudesta ja erityisesti kansainvälisestä ihmisoikeuksia koskevasta oikeudesta ja humanitaarisesta oikeudesta johtuvien velvollisuuksien mukaisia,

VAHVISTAVAT, että vakavimmat kansainvälistä yhteisöä koskettavat rikokset eivät saa jäädä rankaisematta, ja katsovat, että kansainväliset rikostuomioistuimet, mukaan lukien Kansainvälinen rikostuomioistuin, edistävät merkittäväällä tavalla kansainvälistä rauhaa ja oikeutta,

KATSOVAT, että joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviäminen on merkittävä uhka kansainväliselle rauhalle ja turvallisuudelle, ja haluavat vahvistaa vuoropuheluaan ja yhteistyötään tällä alalla,

TUNNUSTAVAT, että tavanomaisten aseiden hallitsematon leviäminen on uhka kansainväliselle ja alueelliselle rauhalle, turvallisuudelle ja vakaudelle, ja tunnustavat, että on tarpeen tehdä yhteistyötä, jotta voidaan varmistaa tavanomaisten aseiden vastuullinen siirto sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden ja niissä käytettävien ampumatarvikkeiden laittoman kaupan torjunta,

TUNNUSTAVAT Euroopan talousyhteisön sekä Indonesian, Malesian, Filippiinien, Singaporen ja Thaimaan, jotka ovat Kaakkois-Aasian maiden liiton (ASEAN) jäseniä, välillä 7 päivänä maaliskuuta 1980 Kuala Lumpurissa allekirjoitetun yhteistyösopimuksen ja siihen myöhemmin lisättyjen liittymispöytäkirjojen tärkeyden,

KATSOVAT, että on tärkeää lujittaa osapuolten nykyisiä suhteita niiden keskinäisen yhteistyön lisäämiseksi, ja haluavat yhdessä vakiinnuttaa, syventää ja monipuolistaa suhteitaan yhteistä etua koskevilla aloilla,

ILMAISEVAT sitoumuksensa edistää kestäväää kehitystä sen kaikilla osa-alueilla, mukaan lukien ympäristönsuojelu ja tehokas yhteistyö ilmastonmuutoksen torjumiseksi,

ILMAISEVAT sitoumuksensa edistää kansainvälisesti hyväksyttyjä työ- ja yhteiskuntaelämän normeja,

KOROSTAVAT, että on tärkeää vahvistaa yhteistyötä muuttoliikekysymyksissä,

PANEVAT MERKILLE, että jos osapuolet päättävät tehdä tämän sopimuksen puitteissa vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alaa koskevia erityissopimuksia, joita EU voi tehdä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kolmannen osan V osaston nojalla, tällaisten tulevien sopimusten määräykset eivät sido Irlantia, ellei EU samanaikaisesti Irlannin kanssa Irlannin aiempien kahdenvälisten suhteiden osalta ilmoita Malesialle, että tällaiset tulevat erityissopimukset sitovat Irlantia EU:n osana Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyn, Irlannin asemasta vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen osalta tehdyn pöytäkirjan N:o 21 mukaisesti. Vastaavasti tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi edellä mainitun osaston nojalla myöhemmin toteutettavat EU:n sisäiset toimenpiteet eivät sido Irlantia, jos se ei ole ilmoittanut haluavansa osallistua tällaisiin toimenpiteisiin tai hyväksyä ne pöytäkirjan N:o 21 mukaisesti. Osapuolet PANEVAT LISÄKSI MERKILLE, että tällaiset tulevat erityissopimukset tai tällaiset myöhemmin toteutettavat EU:n sisäiset toimenpiteet kuuluvat mainittuihin perussopimukseen liitetyn, Tanskan asemaa koskevan pöytäkirjan N:o 22 soveltamisalaan,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I OSASTO

LUONNE JA SOVELTAMISALA

1 ARTIKLA

Yhteistyön perusta

1. Demokratian periaatteiden ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, sellaisina kuin ne vahvistetaan ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa ja muissa asiaankuuluvissa kansainvälisissä ihmisoikeussopimuksissa, joita sovelletaan osapuoliin, sekä oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen ovat osapuolten sisä- ja ulkopoliittikan perusta ja tämän sopimuksen olennainen osa.
2. Osapuolet vahvistavat yhteiset arvonsa sellaisina kuin ne kirjattu San Francicossa 26 päivänä kesäkuuta 1945 allekirjoitettuun Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjaan.
3. Osapuolet vahvistavat sitoumuksensa edistää kestävää kehitystä, tehdä yhteistyötä ilmastonmuutoksen ja globalisaation asettamiin haasteisiin vastaamiseksi ja edistää kansainvälisesti sovittujen kehitystavoitteiden saavuttamista, erityisesti kestävän kehityksen Agenda 2030 toimintaohjelmassa uudistetun maailmanlaajuisen kehityskumppanuuden vahvistamista.
4. Osapuolet vahvistavat sitoutumisensa hyvän hallintotavan periaatteisiin kaikilta osin.
5. Tämän sopimuksen täytäntöönpano perustuu vuoropuhelun, keskinäisen kunnioituksen, tasavertaisen kumppanuuden, konsensuksen ja kansainvälisen oikeuden kunnioittamisen periaatteisiin.

6. Osapuolet sopivat, että tähän sopimukseen perustuva yhteistyö on niiden lakien, sääntöjen, määräysten ja toimintalinjojen mukaista.

2 ARTIKLA

Yhteistyön tavoitteet

Tämän sopimuksen tavoitteina on luoda osapuolten välille vahvistettu kumppanuus sekä syventää ja tehostaa yhteistyötä yhteistä etua koskevissa asioissa jaettujen arvojen ja yhteisten periaatteiden mukaisesti.

II OSASTO

KAHDENVÄLINEN, ALUEELLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

3 ARTIKLA

Yhteistyö alueellisten ja kansainvälisten foorumien ja järjestöjen puitteissa

1. Osapuolet sitoutuvat vaihtamaan näkemyksiä ja tekemään yhteistyötä alueellisen ja kansainvälisen tason foorumeilla ja järjestöissä, joihin kuuluvat muun muassa Yhdistyneiden kansakuntien (YK) ja sen erityisjärjestöt, EU:n ja ASEANin vuoropuhelu, ASEANin alueellinen foorumi, Aasia-Eurooppa-kokous (ASEM), YK:n kauppaja kehityskonferenssi ja Maailman kauppajärjestö (WTO).

2. Osapuolet editävät myös yhteistyötä ajatushautomoiden, akateemisten yhteisöjen, valtiosta riippumattomien järjestöjen ja viestimien välillä tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla osa-alueilla. Tällainen yhteistyö voi pitää sisällään varsinkin koulutuksen tarjoamista, työpajojen ja seminaarien järjestämistä, asiantuntijavaihtoa, selvitysten laatimista ja muita osapuolten sopimia toimia.

4 ARTIKLA

Alueellinen ja kahdenvälinen yhteistyö

Osapuolet voivat tehdä yhteisestä sopimuksesta kullakin tämän sopimuksen kattamalla vuoropuhelu- ja yhteistyöalalla myös alueellisen tason yhteistyötä tai yhdistää kahdenväliset ja alueelliset toimintakehykset ottaen huomioon asianomaisten alueellisten ryhmittymien alueelliset päätöksentekomenettelyt sekä painottaen tähän sopimukseen liittyviä kysymyksiä. Valitessaan tarkoitukseen parhaiten sopivaa toimintakehystä osapuolet pyrkivät maksimoimaan kaikkiin asianomaisiin osapuoliin kohdistuvan vaikutuksen ja lisäämään niiden osallistumista hyödyntäen käytettävissä olevat resurssit mahdollisimman tehokkaasti ja varmistaen, että toimet sopivat yhteen muiden toimien kanssa.

III OSASTO

KANSAINVÄLISTÄ RAUHAA, TURVALLISUUTTA JA VAKAUTTA KOSKEVA YHTEISTYÖ

5 ARTIKLA

Terrorismin torjunta

Osapuolet vahvistavat terrorismin ehkäisemisen ja torjunnan tärkeyden noudattaen kaikilta osin YK:n peruskirjan periaatteita, oikeusvaltioperiaatetta ja kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien sovellettava kansainvälinen ihmisoikeuksia koskeva oikeus ja humanitaarinen oikeus, ja ottaen huomioon YK:n yleiskokouksen päätöslauselmaan No. 60/288 (2006) sisältyvän YK:n maailmanlaajuisen terrorisminvastaisen strategian, sellaisena kuin se on tarkistettuna YK:n yleiskokouksen päätöslauselmilla No. 62/272 (2008) ja No. 64/297 (2010). Osapuolet tekevät yhteistyötä terroritekojen ehkäisemiseksi ja torjumiseksi näissä puitteissa ja erityisesti

- a) panemalla täytäntöön YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmat 1267 (1999), 1373 (2001) ja 1822 (2008) sekä muut asiaankuuluvat YK:n päätöslauselmat ja ratifioimalla ja panemalla täytäntöön muut asiaankuuluvat kansainväliset yleissopimukset ja asiakirjat;
- b) vaihtamalla tietoja terroristiryhmistä ja niiden tukiverkostoista kansainvälisen oikeuden ja sisäisen lainsäädännön mukaisesti;
- c) vaihtamalla näkemyksiä terrorismin ja terroritekoihin kannustamisen torjuntakeinoista ja -menetelmistä, tekniset seikat ja koulutus mukaan lukien, ja vaihtamalla kokemuksia terrorismin ehkäisystä;

- d) syventämällä yhteistyön kautta terrorismin ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevaa kansainvälistä yhteisymmärrystä asiaankuuluvan sääntelykehyksen puitteissa ja pyrkimällä mahdollisimman pian sopimukseen laajasta kansainvälistä terrorismia koskevasta yleissopimuksesta, jolla täydennetään nykyisiä YK:n ja muita sovellettavia kansainvälisiä terrorisminvastaisia asiakirjoja;
- e) edistämällä YK:n jäsenvaltioiden yhteistyötä, jotta YK:n maailmanlaajuinen terrorisminvastainen strategia pantaisiin tosiasiallisesti täytäntöön kaikin soveltuvin keinoin;
- f) tekemällä ja tehostamalla yhteistyötään terrorismin torjunnan alalla EU:n ja ASEANin vuoropuhelun ja ASEM:n puitteissa;
- g) vaihtamalla terrorismin ehkäisemistä ja torjuntaa koskevia parhaita toimintatapoja.

6 ARTIKLA

Kansainvälistä yhteisöä koskettavat vakavat rikokset

1. Osapuolet vahvistavat, että vakavimmat kansainvälistä yhteisöä koskettavat rikokset eivät saa jäädä rankaisematta ja että niihin on puututtava toteuttamalla toimenpiteet tarvittaessa joko sisäisellä tai kansainvälisellä tasolla osapuolten lakien ja sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Kyseisiin toimenpiteisiin voi kuulua diplomaattisia, humanitaarisia ja muita rauhanomaisia keinoja sekä asian vieminen kansainvälisiin rikostuomioistuimiin.

2. Osapuolet katsovat, että kansainväliset rikostuomioistuimet, mukaan lukien Kansainvälinen rikostuomioistuin, edistävät merkittäväällä tavalla kansainvälistä rauhaa ja oikeutta.
3. Osapuolet toistavat, että on tärkeää tehdä yhteistyötä kyseisten tuomioistuinten kanssa osapuolten lakien ja sovellettavien kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti.
4. Osapuolet tekevät yhteistyötä edistääkseen Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön yleismaailmallisuutta.

7 ARTIKLA

Joukkotuhoaseet

1. Osapuolet vahvistavat, että niiden tavoitteena on lujittaa joukkotuhoaseita koskevia kansainvälisiä järjestelmiä. Osapuolet katsovat, että joukkotuhoaseiden ja niiden kantolaitteiden leviäminen niin valtiollisille kuin valtioista riippumattomille toimijoille on yksi vakavimmista kansainvälisen vakauden ja turvallisuuden uhkatekijöistä. Osapuolet tekevät yhteistyötä ja edistävät kansainvälistä vakautta ja turvallisuutta noudattamalla kaikilta osin kansainvälisten aseistariisunta- ja asesulkusopimusten mukaisia velvoitteitaan ja muita asiaa koskevia kansainvälisiä velvoitteita YK:n peruskirjan puitteissa ja panemalla ne täytäntöön kansallisella tasolla. Tämä määräys on tämän sopimuksen olennainen osa.

2. Osapuolet tekevät myös yhteistyötä ja edistävät aseistariisuntaa ja joukkotuhoaseiden leviämisen estämistä koskevia kansainvälisiä järjestelmiä

- a) toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet kaikkien muiden joukkotuhoaseita koskevien kansainvälisten asiakirjojen allekirjoittamista ja ratifioimista tai niihin liittymistä ja niiden täyttä täytäntöönpanoa varten sekä edistämällä niiden yleismaailmallisuutta;
- b) ottamalla käyttöön tehokkaan kansallisen vientivalvontajärjestelmän, jolla valvotaan joukkotuhoaseisiin liittyvien tavaroiden vientiä ja kauttakulkua sekä kaksikäyttötekniikan loppukäyttöä ja joka sisältää tehokkaita seuraamuksia vientivalvonnan laiminlyömisestä, ja kehittämällä sitä edelleen;
- c) edistämällä sovellettavien monenvälisten sopimusten yleistä hyväksymistä ja täyttä täytäntöönpanoa.

3. Osapuolet katsovat, että vientivalvonnan toteuttaminen ei saisi haitata kansainvälistä yhteistyötä rauhanomaisia tarkoituksia varten käytettävien materiaalien, laitteiden ja teknologian kehitystä ja että aseiden leviämistä ei saa salata rauhanomaisten käyttötarkoitusten varjolla.

4. Osapuolet käyvät säännöllistä poliittista vuoropuhelua, jolla täydennetään ja tehostetaan niiden sitoumuksia tämän artiklan nojalla. Tällaista vuoropuhelua voidaan käydä alueellisesti.

8 ARTIKLA

Tavanomaiset aseet

1. Osapuolet tunnustavat sisäisten valvontajärjestelmien merkityksen tavanomaisten aseiden siirroissa voimassa olevien kansainvälisten vaatimusten mukaisesti. Osapuolet tunnustavat, että tällaisen valvonnan vastuullinen soveltaminen on tärkeää, sillä se edistää kansainvälistä ja alueellista rauhaa, turvallisuutta ja vakautta, vähentää inhimillistä kärsimystä ja estää tavanomaisten aseiden tarkoituksenvastaisia siirtoja.
2. Osapuolet tunnustavat, että pienaseiden ja kevyiden aseiden, myös niissä käytettävien ampumatarvikkeiden, laitton tuotanto, siirto ja liikkuminen sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden liiallinen keskittyminen, huono hallinnointi, riittämättömästi turvatut varastot ja valvomaton leviäminen ovat edelleenkin vakava uhka rauhalle ja kansainväliselle turvallisuudelle.
3. Osapuolet noudattavat nykyisten kansainvälisten sopimusten ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien mukaisia velvoitteitaan pienaseiden ja kevyiden aseiden, myös niissä käytettävien ampumatarvikkeiden, laittoman kaupan torjumiseksi sekä muiden tällä alalla sovellettavien kansainvälisten välineiden, kuten YK:n yleiskokouksen 20 päivänä heinäkuuta 2001 hyväksymän pienaseiden ja kevyiden aseiden laittoman kaupan kaikkien osa-alueiden ehkäisemistä, torjumista ja poistamista koskevan YK:n toimintaohjelman, puitteiden mukaisia sitoumuksiaan ja panevat ne kaikilta osin täytäntöön.

4. Osapuolet tekevät yhteistyötä toimitissaan kahdenvälisellä, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla, jotta voidaan varmistaa tavanomaisten aseiden vastuulliset siirrot sekä pienaseiden ja kevyiden aseiden, myös niissä käytettävien ampumatarvikkeiden, laittoman kaupan torjunta. Osapuolet varmistavat toimiensa koordinoinnin, jotta voidaan säännellä tavanomaisten aseiden kansainvälistä kauppaa tai parantaa kyseistä sääntelyä sekä ehkäistä, torjua ja poistaa aseiden laitton kauppa. Osapuolet ottavat myös tavanomaisiin aseisiin liittyvät kysymykset osaksi olemassa olevaa, säännöllisesti käymäänsä poliittista vuoropuhelua.

9 ARTIKLA

Näkemyksen yhteensovittaminen

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä edistääkseen näkemysten yhteensovittamista vuoropuheluissa, kun käsitellään molemmille osapuolille tärkeitä kysymyksiä.
2. Osapuolet sopivat korostavansa tarvittaessa näkemysten yhteensovittamisen merkitystä alueellisilla ja kansainvälisillä foorumeilla.
3. Osapuolet tekevät yhteistyötä näkemysten yhteensovittamisen edistämiseksi, myös helpottamalla ja tukemalla tähän liittyvää toimintaa, sekä vaihtamalla parhaita toimintatapoja, tietoja ja kokemuksia.

IV OSASTO

KAUPPAAN JA INVESTOINTEIHIN LIITTYVÄ YHTEISTYÖ

10 ARTIKLA

Yleiset periaatteet

1. Osapuolet käyvät vuoropuhelua kaupan ja investointeihin liittyvistä kysymyksistä lujittaakseen ja kehittääkseen monenvälistä kauppajärjestelmää ja niiden kahdenvälistä kauppaa.
2. Tätä varten osapuolet tekevät yhteistyötä kaupan ja investointien alalla muun muassa pyrkimällä kohti osapuolten välistä vapaakauppasopimusta. Tällainen sopimus on 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu erityissopimus.
3. Osapuolet voivat halutessaan kehittää kauppa- ja investointisuhteitaan vuoropuhelun, yhteistyön ja yhteisesti sovittujen aloitteiden avulla muun muassa 11–17 artiklassa tarkoitetuilla aloilla.

11 ARTIKLA

Terveysten ja kasvinsuojeluun liittyvät kysymykset

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä terveyteen ja kasvinsuojeluun liittyvissä kysymyksissä ihmisten, eläinten tai kasvien elämän tai terveyden suojelemiseksi osapuolten alueella.

2. Osapuolet keskustelevat ja vaihtavat tietoja toimenpiteistä, jotka on määritelty WTO:n perustamisen yhteydessä 1 päivänä tammikuuta 1995 voimaan tullessa terveys- ja kasvinsuojelutoimista tehdyssä WTO:n sopimuksessa, 6 päivänä joulukuuta 1951 Roomassa allekirjoitetussa kansainvälisessä kasvinsuojeluyhteisönsopimuksessa, Maailman eläintautijärjestössä ja Codex Alimentarius - komissiossa.

3. Osapuolet sopivat tekevänsä yhteistyötä valmiuksien lisäämiseksi terveys- ja kasvinsuojeluasioissa. Tällainen valmiuksien lisääminen perustuu kummankin osapuolen erityistarpeisiin, ja sen tarkoituksena on avustaa osapuolta toisen osapuolen terveys- ja kasvinsuojelutoimenpiteiden noudattamisessa.

12 ARTIKLA

Kaupan tekniset esteet

Osapuolet edistävät kansainvälisten standardien käyttöä, tekevät standardeihin, teknisiin määräyksiin ja vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyihin liittyvää yhteistyötä ja vaihtavat niitä koskevia tietoja, erityisesti WTO:n perustamisen yhteydessä 1 päivänä tammikuuta 1995 voimaan tulleen kaupan teknisiä esteitä koskevan WTO:n sopimuksen puitteissa.

13 ARTIKLA

Tulli

Osapuolet pyrkivät parantamaan kansainvälisen kaupan turvallisuutta ja huolehtimaan siitä, että kaupan helpottaminen ja petosten ja sääntöjenvastaisuuksien torjunta ovat tasapainossa, ja vaihtavat tätä varten kokemuksia ja selvittävät mahdollisuuksia

- a) yksinkertaistaa tuonti-, vienti- ja muita tullimenettelyjä;
- b) ottaa käyttöön keskinäisen hallinnollisen avunannon mekanismeja;
- c) varmistaa tulli- ja kauppamääräysten läpinäkyvyys;
- d) kehittää tulliyhteistyötä;
- e) pyrkii lähentämään näkemyksiään ja toimimaan yhdessä asiaankuuluvissa kansainvälisissä aloitteissa, mukaan lukien toimet kaupan helpottamiseksi.

14 ARTIKLA

Investoinnit

Osapuolet tukevat investointivirtojen kasvattamista luomalla houkuttelevan ja vakaan ympäristön vastavuoroisille investoinneille johdonmukaisella vuoropuhelulla, jonka tarkoituksena on parantaa investointeihin liittyvien kysymysten ymmärtämystä ja niitä koskevaa yhteistyötä, kartoittaa investointivirtoja helpottavia järjestelmiä ja edistää vakaiden, läpinäkyvien, avointen ja syrjimättömien sääntöjen laatimista sijoittajille.

15 ARTIKLA

Kilpailupolitiikka

1. Osapuolet edistävät kilpailusääntöjen tehokasta soveltamista ja voivat tehdä tähän liittyvää yhteistyötä ottaen huomioon avoimuuskäsitteen ja oikeudenmukaisen menettelyn varmuuden takaamiseksi toistensa markkinoilla toimiville yrityksille.
2. Osapuolet toteuttavat teknisiä yhteistyötoimia kilpailupolitiikan alalla, jos ne saavat tällaiselle toiminnalle rahoitusta osapuolten yhteistyövälineistä ja -ohjelmista.

16 ARTIKLA

Palvelut

Osapuolet käyvät johdonmukaista vuoropuhelua vaihtaakseen erityisesti tietoja sääntely-ympäristöistään, edistääkseen vastavuoroisesti markkinoille pääsyä, myös sähköisen kaupankäynnin kautta, parantaakseen pääoman ja teknologian saatavuutta sekä lisätäkseen palvelukauppaa osapuolten välillä ja kolmansien maiden markkinoilla.

17 ARTIKLA

Immateriaalioikeudet

1. Osapuolet vahvistavat immateriaalioikeuksien, myös maantieteellisten merkintöjen, suojan suuren merkityksen, ja kumpikin osapuoli sitoutuu toteuttamaan tarkoituksenmukaiset toimenpiteet immateriaalioikeuksien riittävän, tasapuolisen ja tehokkaan suojelun ja noudattamisen varmistamiseksi erityisesti tällaisiin oikeuksiin kohdistuvien loukkausten osalta niiden kansainvälisten normien mukaisesti, joita osapuolet ovat sitoutuneet noudattamaan. Immateriaalioikeuksien suojelun ja noudattamisen valvonnan olisi osaltaan edistettävä teknologista innovointia sekä teknologian siirtämistä ja levittämistä teknologian tuottajien ja käyttäjien yhteiseksi hyväksi tavalla, joka edistää sosiaalista ja taloudellista hyvinvointia ja oikeuksien ja velvollisuuksien välistä tasapainoa.

2. Osapuolet voivat vaihtaa tietoja ja kokemuksia muun muassa
 - a) immateriaalioikeuksien käytöstä, edistämisestä, levityksestä, selkeyttämisestä, hallinnoinnista, yhdenmukaistamisesta ja suojaamisesta;
 - b) immateriaalioikeuksien tehokkaasta soveltamisesta, käytöstä ja kaupallisesta hyödyntämisestä;
 - c) immateriaalioikeuksien noudattamisen valvonnasta, rajatoinmet mukaan lukien.
3. Osapuolet tekevät yhteistyötä molemmille tärkeillä immateriaalioikeuksien suojaamisen aloilla, jotta immateriaalioikeuksia voidaan tehokkaasti suojata, käyttää ja hyödyntää kaupallisesti niiden kokemusten perusteella, ja tehostavat tätä koskevan tietämyksen levittämistä.

V OSASTO

YHTEISTYÖ OIKEUS- JA TURVALLISUUSASIOISSA

18 ARTIKLA

Oikeusvaltioperiaate ja oikeudellinen yhteistyö

1. Osapuolet kiinnittävät erityistä huomiota oikeusvaltioperiaatteen lujittamiseen.
2. Osapuolet tekevät yhteistyötä kaikkien asiaankuuluvien instituutioiden, myös oikeuslaitoksen, lujittamiseksi.
3. Osapuolten väliseen oikeudelliseen yhteistyöhön voi kuulua muun muassa tietojenvaihto oikeusjärjestelmistä ja lainsäädännöstä.

19 ARTIKLA

Henkilötietojen suoja

Osapuolet vaihtavat näkemyksiä ja jakavat tietoa edistääkseen korkeatasoista henkilötietojen suojaa perustuen sovellettaviin kansainvälisiin normeihin, mukaan lukien EU:n ja Euroopan neuvoston normit ja muiden kansainvälisten elinten oikeudelliset välineet.

20 ARTIKLA

Muuttoliike

1. Osapuolet vahvistavat, että ne pitävät tärkeänä alueidensa välisten muuttovirtojen hallintaan liittyvää yhteistyötä. Yhteistyön lujittamiseksi osapuolet voivat tarpeen mukaan käynnistää vuoropuhelun mistä tahansa molemmille tärkeästä muuttoliikkeeseen liittyvästä aiheesta 2 kohdassa tarkoitetun tarvearvioinnin huomioon ottaen. Kumpikin osapuoli voi harkintansa mukaan sisällyttää muuttoliikekysymyksiä taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen strategioihinsa omasta näkökulmastaan muuttajien lähtö-, kauttakulku- ja/tai kohdemaana. Muuttoliikekysymyksissä tehtävään yhteistyöhön voi kuulua myös muun muassa valmiuksien kehittämistä ja teknistä apua, jos osapuolet niin sopivat.

2. Osapuolten yhteistyö on tarveperusteista ja sitä toteutetaan osapuolten keskinäisillä neuvotteluilla, ja sen keskiössä ovat

- a) muuttoliikkeen perimmäiset syyt;
- b) näkemysten vaihto kansainvälistä suojelua tarvitseville annettavaa suojelua koskevista käytännöistä ja normeista;
- c) tehokkaiden ja ennaltaehkäisevien toimintaperiaatteiden omaksuminen sääntöjenvastaisen muuttoliikkeen, muuttajien salakuljetuksen ja ihmiskaupan torjumiseksi mukaan lukien keinot torjua salakuljettajien ja ihmiskauppiaiden verkostoja ja suojella ihmiskaupan uhreja;

- d) laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttaminen asianmukaisella, inhimillisellä ja kunnioittavalla tavalla mukaan lukien heidän vapaaehtoisen paluun edistäminen ja tällaisten henkilöiden takaisinotto 3 kohdan mukaisesti;
 - e) viisumikysymyksiin ja matkustusasiakirjojen turvallisuuteen liittyvät molemmille osapuolille tärkeäksi tunnistetut kysymykset;
 - f) rajaturvallisuuteen liittyvät molemmille osapuolille tärkeäksi tunnistetut kysymykset.
3. Laittoman maahanmuuton ehkäisemiseksi ja valvomiseksi tehtävän yhteistyön puitteissa ja ihmiskaupan uhrien suojelun tarvetta rajoittamatta osapuolet sopivat lisäksi, että
- a) Malesia ottaa takaisin jäsenvaltion alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa jäsenvaltion sitä pyytäessä ja ilman muita kuin 4 kohdassa tarkoitettuja muodollisuuksia, ellei tarpeesta vahvistaa kyseisten henkilöiden kansalaisuus muuta johdu;
 - b) kukin jäsenvaltio ottaa takaisin Malesian alueella laittomasti oleskelevat kansalaisensa Malesian sitä pyytäessä ja ilman muita kuin 4 kohdassa tarkoitettuja muodollisuuksia, ellei tarpeesta vahvistaa kyseisten henkilöiden kansalaisuus muuta johdu.

4. Jäsenvaltiot ja Malesia antavat kansalaisilleen viipymättä tarvittavat matkustusasiakirjat 3 kohdan soveltamista varten. Jos takaisin otettavalla henkilöllä ei ole kansalaisuuden osoittavaa asiakirjaa tai muuta todistetta, Malesian tai asianomaisen jäsenvaltion toimivaltaisen diplomaatti- tai konsuliedustuston on järjestettävä kuulemistilaisuus henkilön kansalaisuuden selvittämiseksi. Tämä artikla ei rajoita kansalaisuuden määrittämistä koskevien osapuolten lakien, sääntöjen ja määräysten soveltamista.

5. Jos jompikumpi osapuoli katsoo sen tarpeelliseksi, osapuolet neuvottelevat EU:n ja Malesian välisen sopimuksen, jolla säännellään takaisinottoa koskevia erityisiä velvoitteita, myös velvoitetta ottaa takaisin henkilöt, jotka eivät ole osapuolten kansalaisia mutta joilla on niiden myöntämä voimassa oleva oleskelulupa tai jotka ovat tulleet osapuolen alueelle suoraan toisen osapuolen alueelta.

21 ARTIKLA

Konsulisuojaus

Malesia suostuu siihen, että sen alueella edustettujen jäsenvaltioiden diplomaatti- ja konsuliviranomaiset antavat suojelua myös sellaisten jäsenvaltioiden kansalaisille, joilla ei ole Malesiassa pysyvää edustustoa, joka pystyisi määrätysissä tapauksessa tosiasiallisesti antamaan konsulisuojelua, samoin edellytyksin kuin omille kansalaisilleen.

22 ARTIKLA

Laittomat huumausaineet

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä varmistaakseen laittomia huumausaineita koskevan politiikan tasapainon huolehtimalla tehokkaasta koordinoinnista toimivaltaisten viranomaisten välillä, mukaan lukien tilanteen mukaan terveydenhuollosta sekä oikeus-, sisä-, ja tulliasioista vastaavat viranomaiset, jotta voidaan vähentää laittomien huumausaineiden tarjontaa, kauppaa ja kysyntää sekä huumausaineiden väärinkäytön kielteisiä seurauksia yksilöille ja koko yhteiskunnalle, ja varmistaakseen huumausaineiden lähtöaineiden väärinkäytön tehokkaamman valvonnan.
2. Osapuolet sopivat 1 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteuttamiseksi tarvittavista yhteistyökeinoista. Toimien perustana ovat osapuolten yhteisesti sopimat periaatteet, joissa otetaan huomioon sovellettavat kansainväliset yleissopimukset, YK:n yleiskokouksen 10 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksytty poliittinen julistus ja huumausaineiden kysynnän vähentämisen suuntaa-antavia periaatteita koskeva julistus sekä YK:n huumausainetoimikunnan 11 ja 12 päivänä maaliskuuta 2009 annettu poliittinen julistus kansainvälisestä yhteistyöstä maailman huumeongelman vastaisen yhtenäisen ja tasapainoisen strategian määrittelemiseksi ja asiaa koskeva toimintasuunnitelma.
3. Osapuolet vaihtavat asiantuntemusta sellaisilla aloilla kuin kansallisten instituutioiden ja tiedotuskeskusten perustamista koskevien lakien ja toimintalinjojen valmistelu, henkilöstön koulutus, huumausaineisiin liittyvä tutkimus sekä toimet, joilla ehkäistään huumausaineiden lähtöaineiden käyttöä huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laittomaan valmistukseen.

23 ARTIKLA

Järjestäytynyt rikollisuus ja korruptio

Osapuolet tekevät yhteistyötä järjestäytyneen rikollisuuden, talousrikollisuuden ja korruption torjumiseksi. Tällaisen yhteistyön tarkoituksena on panna täytäntöön sovellettavat kansainväliset sopimukset, joiden osapuolia ne ovat, erityisesti 15 päivänä marraskuuta 2000 annetulla YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla nro 55/25 hyväksytty kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus ja sitä täydentävät pöytäkirjat sekä korruption vastainen YK:n yleissopimus, joka hyväksyttiin 31 päivänä lokakuuta 2003 annetulla YK:n yleiskokouksen päätöslauselmalla nro 58/4.

24 ARTIKLA

Rahanpesu ja terrorismin rahoitus

1. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että tarvitaan toimintaa ja yhteistyötä, jolla estetään ja torjutaan niiden rahoitusjärjestelmien, joihin sisältyvät rahoituslaitokset ja nimetyt rahoitusalan ulkopuoliset yritykset ja ammatinharjoittajat, käyttö terrorismin rahoitukseen ja vakavan rikollisuuden tuottaman hyödyn pesuun.

2. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että 1 kohdan nojalla tehtävä yhteistyö mahdollistaa asiaa koskevien tietojen vaihdon osapuolten lakien, sääntöjen ja määräysten ja rahanpesua ja terrorismin rahoitusta koskevien sovellettavien kansainvälisten normien, kuten rahanpesunvastaisen toimintaryhmän antamien normien, puitteissa.

3. Yhteistyö käsittää myös valmiuksien kehittämisen rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa varten, mukaan lukien hyvien toimintatapojen, asiantuntemuksen ja koulutuksen vaihto, jos osapuolet niin sopivat.

VI OSASTO

YHTEISTYÖ MUILLA ALOILLA

25 ARTIKLA

Ihmisoikeudet

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä osapuolten sopimilla aloilla ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi.

2. Ihmisoikeuksien alalla tehtävään yhteistyöhön voivat kuulua muun muassa seuraavat:
 - a) kansainvälisten yleissopimusten ratifiointia ja täytäntöönpanoa koskevien parhaiden toimintatapojen vaihto, toimintasuunnitelmien laatiminen ja täytäntöönpano kansallisella tasolla, osapuolten asiaankuuluvien kansallisten ihmisoikeuselinten asema ja toiminta;
 - b) ihmisoikeuksia koskeva koulutus;
 - c) ihmisoikeuksia koskevan merkityksellisen ja laajapohjaisen vuoropuhelun käynnistäminen;
 - d) yhteistyö asiaankuuluvien YK:n ihmisoikeuselinten kanssa.

26 ARTIKLA

Rahoituspalvelut

1. Osapuolet lujittavat yhteistyötä lähentääkseen pankki- ja vakuutusalan ja muiden rahoitusalan osa-alueiden, myös islamilaisten rahoituspalvelujen, sääntöjä ja normeja sekä parantaakseen niiden kirjanpito-, tilintarkastus-, valvonta- ja sääntelyjärjestelmiä.
2. Osapuolet tunnustavat valmiuksien kehittämistoimenpiteiden tärkeyden kyseisten tavoitteiden saavuttamisen kannalta.

27 ARTIKLA

Talouspoliittinen vuoropuhelu

Osapuolet tekevät yhteistyötä edistääkseen tietojenvaihtoa talouttaan koskevista suuntauksista sekä kokemusten vaihtoa talouspolitiikasta, jota toteutetaan alueellisen taloudellisen yhteistyön ja integroitumisen puitteissa.

28 ARTIKLA

Hyvä hallintotapa verotuksen alalla

1. Osapuolet lujittavat yhteistyötä verotuksen alalla. Osapuolet pitävät tärkeinä hyvää hallintotapaa verotuksen alalla koskevia periaatteita, kuten läpinäkyvyys, tietojenvaihto ja haitallisten verokäytänteiden välttäminen, ja sitoutuvat noudattamaan niitä kansainvälisten normien mukaisesti taloudellisen toiminnan edistämiseksi ja kehittämiseksi.
2. Osapuolet tekevät yhteistyötä parantaakseen hyvän verohallinnon valmiuksia pätevyyden ja asiantuntemuksen kehittämiseksi osapuolten yhteisesti sopimalla tavalla.

29 ARTIKLA

Teollisuuspolitiikka sekä pienet ja keskisuuret yritykset

Osapuolet ottavat huomioon toistensa talouspolitiikan ja sen tavoitteet ja edistävät yhteistyötä kaikilla sopiviksi katsotuilla teollisuuspolitiikan aloilla tavoitteenaan parantaa pienten ja keskisuurten yritysten kilpailukykyä muun muassa seuraavasti:

- a) tietojen vaihto ja kokemusten jakaminen edellytysten luomisesta pienille ja keskisuurille yrityksille niiden kilpailukyvyn parantamiseen;
- b) talouden toimijoiden välisten yhteyksien edistäminen, yhteisinvestointeihin kannustaminen ja yhteisyritysten ja tietoverkkojen perustaminen EU:n nykyisten horisontaalisten ohjelmien puitteissa, mikä on omiaan edistämään pehmeän ja kovan teknologian siirtoa kumppanien välillä;
- c) tiedottaminen, innovoinnin edistäminen ja rahoituksen, myös mikroyritysten ja pienten yritysten rahoituksen, saantiin liittyvien hyvien toimintatapojen vaihtaminen;
- d) osapuolten yksityisen sektorin asiaankuuluvan toiminnan helpottaminen ja tukeminen;
- e) yritysten yhteiskuntavastuun ja -vastuuvollisuuden edistäminen sekä kestävän kulutuksen ja tuotannon edistäminen, myös vastuullista yritystoimintaa koskevia parhaita toimintatapoja vaihtamalla;
- f) yhteisten tutkimus- ja innovointihankkeiden toteuttaminen osapuolten valitsemille toimialoille.

30 ARTIKLA

Matkailu

1. Osapuolet pyrkivät parantamaan tietojenvaihtoa ja määrittelemään parhaita toimintatapoja varmistaakseen matkailualan tasapainoisen ja kestäväen kehityksen.
2. Osapuolet kehittävät yhteistyötä, jolla pyritään suojelemaan luonnon- ja kulttuuriperintöä ja yhdenmukaistamaan niihin liittyvät mahdollisuudet, lieventämään matkailun haittavaikutuksia ja lisäämään matkailualan myönteistä vaikutusta paikallisyhteisöjen kestäväen kehitykseen muun muassa kehittämällä luontomatkailua niin, että kunnioitetaan paikallis- ja alkuperäisyhteisöjen koskemattomuutta ja otetaan huomioon niiden edut, sekä parantamalla matkailualan koulutusta.

31 ARTIKLA

Tietoyhteiskunta

1. Osapuolet tunnustavat tieto- ja viestintätekniikan olevan nykyaikaisen elämän keskeinen osatekijä ja elintärkeä taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle ja pyrkivät siksi vaihtamaan näkemyksiä alan toimintalinjoistaan edistääkseen talouden kehitystä.

2. Alan yhteistyössä voidaan keskittyä muun muassa seuraaviin:
- a) osallistuminen vuoropuheluun tietoyhteiskunnan eri osatekijöistä, joita ovat etenkin sähköisen viestinnän toimintaperiaatteet ja sääntely, yleispalvelu mukaan lukien, lupien myöntäminen ja yleisvaltuutus, henkilötietojen suoja sekä sääntelyviranomaisten riippumattomuus ja tehokkuus;
 - b) osapuolten verkostojen ja palvelujen yhteenliitettävyyttä ja -toimivuutta koskevien tietojen vaihto;
 - c) standardointia, vaatimustenmukaisuutta sekä tieto- ja viestintätekniikkaa koskevien tietojen levittämistä koskevien tietojen vaihto;
 - d) tutkimusyhteistyön edistäminen osapuolten välillä tieto- ja viestintätekniikan alalla;
 - e) yhteistyö digitaalitelevisiion alalla, mukaan lukien digitaalitelevisiion käyttöönottoa ja sääntelyä koskevien kokemusten sekä taajuushallintoa koskevien parhaiden toimintatapojen jakaminen;
 - f) tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvät turvallisuusnäkökohdat sekä kyberrikollisuuden torjunta.

32 ARTIKLA

Kyberturvallisuus

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä kyberturvallisuuden alalla vaihtamalla tietoja strategioista, toimintalinjoista ja parhaista toimintatavoista lainsäädäntönsä ja kansainvälisten ihmisoikeusvelvoitteidensa mukaisesti.
2. Osapuolet edistävät kyberturvallisuutta koskevaa tietojenvaihtoa yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen, tiedotustoimien, standardien käytön sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan alalla.

33 ARTIKLA

Audiovisuaaliala ja media

Osapuolet harkitsevat keinoja vaihdon, yhteistyön ja vuoropuhelun edistämiseksi audiovisuaali- ja media-alan asiaankuuluvien instituutioiden välillä. Osapuolet käyvät kyseisillä aloilla säännöllistä vuoropuhelua.

VII OSASTO

YHTEISTYÖ TIETEEN, TEKNOLOGIAN JA INNOVOINNIN ALALLA

34 ARTIKLA

Tiede, teknologia ja innovointi

1. Osapuolet kannustavat, kehittävät ja helpottavat tieteeseen, teknologiaan ja innovointiin liittyvää yhteistyötä molemmille osapuolille tärkeillä ja hyödyllisillä aloilla osapuolten lakien, sääntöjen, määräysten ja toimintalinjojen mukaisesti.
2. Yhteistyöaloja voivat olla bioteknologia, tieto- ja viestintätekniikka, kyberturvallisuus, teollisuus- ja materiaalitekhnologia, nanoteknologia, avaruusteknologia, merentutkimus ja uusiutuva energia.
3. Yhteistyömuotoina voivat olla muun muassa
 - a) tiede-, teknologia- ja innovointipolitiikkoja ja -ohjelmia koskevien tietojen vaihtaminen;
 - b) strategisten tutkimuskumppanuuksien edistäminen osapuolten tiedeyhteisöjen, tutkimuskeskusten, yliopistojen ja teollisuuden välillä;
 - c) tutkijoiden koulutuksen ja tutkijavaihdon edistäminen.

4. Kyseisten yhteistyötoimien olisi perustuttava vastavuoroisuuden, oikeudenmukaisen kohtelun ja molemminpuolisen edun periaatteisiin, ja niissä olisi varmistettava immateriaalioikeuksien riittävä suojaaminen.
5. Osapuolet edistävät omien korkeakoulujensa, tutkimuskeskustensa ja tuotantoalojensa osallistumista kyseisiin yhteistyötoimiin.
6. Osapuolet edistävät yleistä tietoisuutta toistensa tiede-, teknologia- ja innovointiohjelmista ja kyseisten alojen yhteistyöstä sekä tällaisten ohjelmien tarjoamista mahdollisuuksista.

35 ARTIKLA

Vihreä teknologia

1. Osapuolet tekevät yhteistyötä vihreän teknologian alalla tavoitteenaan
 - a) helpottaa vihreän teknologian käyttöönottoa sellaisilla aloilla kuin energia, rakennukset, vesi- ja jätehuolto sekä liikenne;
 - b) edistää vihreään teknologiaan liittyvien valmiuksien kehittämistä, mikä voi sisältää yhteistyötä, joka liittyy sääntelyyn ja markkinapohjaisiin välineisiin, kuten vihreän teknologian rahoitukseen, ympäristöä säästäviin julkisiin hankintoihin ja ympäristömerkintöihin, osapuolten sopimalla tavalla;

- c) edistää vihreää teknologiaa koskevaa kansalaisvalistusta ja yleistä tietoisuutta ja kannustaa lisäämään vihreän teknologian käyttöä;
- d) edistää ja käyttää ympäristöteknologioita, -tuotteita ja -palveluja.

2. Yhteistyötä voidaan toteuttaa asiaankuuluvien laitosten ja virastojen välisen vuoropuhelun, tietojenvaihdon, henkilöstön vaihto-ohjelmien, opintokäyntien, seminaarien ja työpajojen muodossa.

36 ARTIKLA

Energia

1. Osapuolet pyrkivät lisäämään energia-alan yhteistyötä tavoitteenaan
 - a) monipuolistaa energian tarjontaa, energiaväyliä ja -lähteitä energiaturvallisuuden parantamiseksi ja kehittää uusia, kestäviä, innovatiivisia ja uusiutuvia energiamuotoja, mukaan lukien biopolttoaineet, -massa ja -kaasu, tuuli- ja aurinkoenergia sekä vesivoima, ja samalla tukea asianmukaisten alan toimintapuitteiden ja kuljetus- ja siirtoreittien kehittämistä;
 - b) edistää energiatehokkuutta energian tuotannossa, jakelussa ja loppukäytössä;
 - c) edistää energian kestävään tuotantoon ja käyttöön tarkoitetun teknologian siirtoa;

- d) tehostaa yhteistyötä, joka liittyy ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten lieventämiseen energia-alalla Rio de Janeirossa 9 päivänä toukokuuta 1992 hyväksytyn ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen mukaisesti;
- e) tehostaa valmiuksien kehittämistä ja helpottaa investointeja energia-alalla.

2. Tätä varten osapuolet edistävät vastavuoroisesti hyödyttäviä yhteyksiä ja tarvittaessa myös yhteistä tutkimusta muun muassa alan alueellisten ja kansainvälisten kehysten puitteissa. Ottaen huomioon 39 artiklan sekä Johannesburgissa vuonna 2002 pidetyssä kestävä kehityksen huippukokouksessa tehdyt päätelmät osapuolet toteavat, että on tarpeen käsitellä kohtuuhintaan saatavilla olevien energiapalvelujen ja kestävä kehityksen välisiä yhteyksiä. Kyseisiä toimia voidaan edistää yhdessä kestävä kehityksen huippukokouksessa käynnistetyn Euroopan unionin energia-aloitteen kumppanimaiden vuoropuhelun kanssa.

37 ARTIKLA

Liikenne

1. Osapuolet tekevät aktiivista yhteistyötä molemmille tärkeillä osa-alueilla. Kyseinen yhteistyö kattaa kaikki liikennemuodot ja niiden yhdistelmät sekä pitää sisällään tavaroiden ja matkustajien liikkumisen helpottamisen siten, että varmistetaan turvallisuus, ympäristönsuojelu, inhimillisten voimavarojen kehittäminen sekä kaupankäynti- ja investointimahdollisuuksien lisääminen.

2. Lentoliikenteen alalla osapuolten yhteistyön tarkoituksena on edistää muun muassa seuraavia:
 - a) taloussuhteiden kehittäminen yhdenmukaisen sääntelykehyksen pohjalta yritystoiminnan helpottamiseksi;
 - b) tekniikan ja sääntelyn lähentäminen ilmailun turvallisuuden ja turvatoimien, ilmaliikenteen hallinnan, talouden sääntelyn ja ympäristönsuojelun osalta;
 - c) kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen;
 - d) molemmille osapuolille tärkeät hankkeet;
 - e) yhteistyö kansainvälisillä foorumeilla.
3. Meriliikenteen alalla osapuolten yhteistyön tarkoituksena on edistää muun muassa seuraavia:
 - a) vuoropuhelu alaan liittyvistä kysymyksistä, joita ovat muun muassa pääsy kansainvälisen meriliikenteen markkinoille ja kauppaan kaupallisin ja syrjimättömin perustein, kansallista kohtelua ja suosituimmuuskohtelua koskevien lausekkeiden soveltaminen aluksiin, jotka purjehtivat jäsenvaltion tai Malesian lipun alla tai joiden toimintaa harjoittavat jäsenvaltion tai Malesian kansalaiset tai yritykset, sekä ovelta ovelle - liikennepalveluja koskevat kysymykset, kabotaasin harjoittaminen pois lukien;
 - b) tarvittaessa näkemysten ja parhaiden toimintatapojen vaihto turvallisuudesta, mukaan lukien merirosvouden ja merellä tapahtuvien aseellisten ryöstöjen torjuntatoimet, ja ympäristönsuojeluun liittyvistä menettelyistä, normeista ja määräyksistä asiaankuuluvien kansainvälisten yleissopimusten mukaisesti;

- c) yhteistyö kansainvälisillä foorumeilla, erityisesti merenkulkijoiden työolojen, koulutuksen ja pätevyyskirjojen myöntämisen sekä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisen alalla.
4. Osapuolet voivat selvittää mahdollisuuksia tehostaa yhteistyötä molemmille osapuolille tärkeillä aloilla.

38 ARTIKLA

Koulutus ja kulttuuri

1. Osapuolet edistävät koulutus- ja kulttuuriyhteistyötä niiden moninaisuutta asianmukaisesti kunnioittaen lisätäkseen kulttuuriensa vastavuoroista ymmärtämystä ja tuntemusta. Tätä varten osapuolet tukevat ja edistävät omien kulttuuri-instituuttien toimintaa.
2. Osapuolet pyrkivät toteuttamaan asianmukaisia toimenpiteitä edistääkseen kulttuurivaihtoa, myös ihmisten välisiä yhteyksiä, ja toteuttaakseen kulttuurin eri osa-alueisiin liittyviä yhteisiä aloitteita, mukaan lukien kulttuuriperinnön säilyttämiseksi tehtävä kulttuurien monimuotoisuuteen liittyvä yhteistyö. Tältä osin osapuolet jatkavat myös Aasia–Eurooppa-säätiön toiminnan tukemista.
3. Osapuolet keskustelevat ja tekevät yhteistyötä asiaankuuluvilla kansainvälisillä foorumeilla, varsinkin YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestössä (Unesco), pyrkiäkseen yhteisiin tavoitteisiin ja edistääkseen kulttuurien monimuotoisuutta ja kulttuuriperinnön suojelua. Osapuolet edistävät ja noudattavat Unescon kulttuurista moninaisuutta koskevan yleismaailmallisen julistuksen periaatteita.

4. Osapuolet edistävät myös korkeakouluille suunnattujen ja tutkijoiden liikkuvuutta ja koulutusta edistävien toimien ja ohjelmien, kuten EU:n Erasmus+ -ohjelman ja Marie Skłodowska-Curie -toimien, toteutusta. Kyseisillä toimilla ja ohjelmilla tuetaan muun muassa oppilaitosten välistä yhteistyötä ja yhteyksien luomista korkea-asteen oppilaitosten välille, kannustetaan opiskelijoita, tutkijoita, korkeakoulujen muuta henkilöstöä ja asiantuntijoita liikkuvuuteen, edistetään tietojen ja osaamisen vaihtoa sekä autetaan valmiuksien kehittämisessä ja opetuksen ja oppimisen laadun parantamisessa. Toimiin voi kuulua myös oppilaitosten välistä yhteistyötä esimerkiksi Aasia–Eurooppa-instituutin kaltaisten laitosten avustuksella.

39 ARTIKLA

Ympäristö ja luonnonvarat

1. Ottaen huomioon Rio de Janeirossa vuonna 1992 pidetyn YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssin, kestävän kehityksen huippukokouksen ja Rio de Janeirossa vuonna 2012 pidetyn YK:n kestävän kehityksen konferenssin (Rio+20) tulokset sekä kestävän kehityksen Agenda 2030 toimintaohjelman osapuolet tekevät yhteistyötä edistääkseen kestävään kehitykseen tähtäävää ympäristön suojelua ja ympäristön tilan parantamista. Monenvälisten sovellettavien ympäristösopimusten täytäntöönpano otetaan huomioon kaikissa osapuolten tämän sopimuksen nojalla toteuttamissa toimissa.

2. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että luonnonvaroja ja biologista monimuotoisuutta, jotka muodostavat perustan nykyisen sukupolven ja tulevien sukupolvien kehitykselle, on suojeltava ja hallinnoitava kestäväällä tavalla, erityisesti Nairobissa 22 päivänä toukokuuta 1992 hyväksytyn biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen, sekä Genevessä 3 päivänä maaliskuuta 1973 allekirjoitetun luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimuksen mukaisesti. Ne sitoutuvat panemaan täytäntöön kyseisten yleissopimusten nojalla annetut päätökset muun muassa strategioiden ja toimintasuunnitelmien avulla.

3. Osapuolet pyrkivät jatkamaan ympäristönsuojelua koskevan yhteistyönsä vahvistamista muun muassa alueellisten ohjelmien sekä parhaiden toimintatapojen vaihdon, poliittisen ja sääntelyä koskevan vuoropuhelun sekä konferenssien ja työpajojen avulla erityisesti seuraavilla osa-alueilla:

- a) ympäristötietoisuuden lisääminen ja kaikkien paikallisyhteisöjen kannustaminen osallistumaan luonnonsuojeluun ja kestävä kehityksen pyrkimyksiin;
- b) ilmastonmuutokseen liittyviin haasteisiin vastaaminen ja erityisesti sen ekosysteemeille ja luonnonvaroille aiheuttamiin seurauksiin puuttuminen;
- c) osapuolia sitoviin monenvälisiin ympäristösopimuksiin osallistumiseen ja niiden täytäntöönpanoon liittyvien valmiuksien kehittämisen edistäminen;
- d) metsävarojen kestävää suojelua, säilyttämistä ja hallinnointia sekä laittomien hakkuiden ja niihin liittyvän kaupan torjuntaa koskevan yhteistyön tehostaminen;

- e) biologisen monimuotoisuuden, myös uhanalaisten lajien ja niiden elinympäristön ja geneettisen monimuotoisuuden, suojeleminen ja kestävä hyödyntäminen, osapuolille huolta aiheuttavia haitallisia vieraslajeja koskevan yhteistyön tehostaminen ja köyhtyneiden ekosysteemien ennallistaminen;
- f) luonnonvaraisten eläinten ja kasvien laittoman kaupan torjunta ja tällaisen kaupan vastaisten tehokkaiden toimenpiteiden toteuttaminen;
- g) vaarallisten jätteiden ja muiden jätteiden sekä otsonikerrosta heikentävien aineiden, laittoman rajatylittävän kuljetuksen estäminen;
- h) meri- ja rannikkoympäristön suojelun ja säilyttämisen parantaminen ja meren luonnonvarojen kestävä käytön edistäminen;
- i) ilmanlaadun parantaminen, jätehuollon sekä vesivarojen ja kemikaalien hallinnan järjestäminen ympäristön kannalta kestäväällä tavalla sekä kestävä kulutuksen ja tuotannon edistäminen;
- j) maaperän suojelun ja säilyttämisen sekä kestävä maankäytön edistäminen;
- k) suojelualueiden nimeämisen ja ekosysteemien ja luonnonvaraisten alueiden suojelun edistäminen sekä kansallispuistojen tehokas hallinnointi ottaen asianmukaisesti huomioon kyseisillä alueilla tai niiden lähellä elävät paikallis- ja alkuperäisyhteisöt;

- l) tehokkaan yhteistyön edistäminen 29 päivänä lokakuuta 2010 hyväksytyn biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvän geenivarojen saantia ja saatavuutta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaista ja tasapuolista jakoa koskevan Nagoyan pöytäkirjan puitteissa;
 - m) kestävyyden takaavien vapaaehtoisten järjestelmien, esimerkiksi reilun kaupan, eettisen kaupan, ympäristömerkkien ja sertifiointijärjestelmien, kehittämisen ja käytön edistäminen.
4. Osapuolet edistävät vastavuoroista osallistumista ohjelmiinsa tässä artiklassa tarkoitetuilla osa-alueilla kyseisten ohjelmien ehtojen mukaisesti.
5. Osapuolet pyrkivät tehostamaan yhteistyötä, joka liittyy ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja sen vaikutusten lieventämiseen ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen mukaisesti.

40 ARTIKLA

Maatalous, kotieläintalous, kalatalous ja maaseudun kehittäminen

Osapuolet edistävät maataloutta, kotieläintaloutta, kalataloutta, myös vesiviljelyä, sekä maaseudun kehittämistä koskevaa vuoropuhelua ja yhteistyötä. Osapuolet vaihtavat tietoja seuraavilla osa-alueilla:

- a) maatalouspolitiikka, maatalouden kansainväliset näkymät ja maantieteelliset merkinnät yleisesti;

- b) mahdollisuudet helpottaa kasvien, eläinten, vesieläinten ja niistä saatavien tuotteiden kauppaa;
- c) eläinten hyvinvointiin liittyvät toimintaperiaatteet;
- d) maaseudun kehittämispolitiikka, mukaan lukien maaseudun osuuskuntien valmiuksien kehittämistä koskevat ohjelmat ja parhaat toimintatavat sekä maaseudun tuotteiden myynnin edistäminen;
- e) kasvi-, eläin- ja vesieläintuotteisiin sovellettava laatupolitiikka;
- f) kestävän ja ympäristöystävällisen maatalouden ja maatalousteollisuuden kehittäminen sekä bioteknologian siirtäminen;
- g) kasvilajikkeiden suojaaminen, kylvötekniologia, satojen parantaminen ja vaihtoehtoiset viljelymenetelmät, maatalousbiotekniologia mukaan lukien;
- h) maataloutta ja kotieläintaloutta koskevien tietokantojen kehittäminen;
- i) koulutus maatalouden, eläinlääketieteen sekä kalatalouden, myös vesiviljelyn, alalla;
- j) tuki kestäväälle ja vastuulliselle pitkän aikavälin meri- ja kalastuspolitiikalle, mukaan lukien rannikon ja avomeren luonnonvarojen suojelu ja hoito;
- k) toimien edistäminen laittomien, ilmoittamattomien ja sääntelemättömien kalastuskäytäntöjen ja niihin liittyvän kaupan estämiseksi ja torjumiseksi.

41 ARTIKLA

Terveys

1. Osapuolet tekevät terveysalan yhteistyötä pyrkien parantamaan terveysoloja muun muassa seuraavilla aloilla: ennaltaehkäisevä lääketiede, merkittävät tartuntataudit ja muut terveysuhat, kuten tarttumattomat taudit, sekä kansainväliset terveyssopimukset.
2. Yhteistyö toteutetaan ensi sijassa seuraavin tavoin:
 - a) tietojenvaihto ja yhteistyö terveysuhkien, kuten lintuinfluenssan, influenssapandemian ja muiden sellaisten merkittävien tartuntatauti- ennaltaehkäisyssä, jotka saattavat muuttua pandemiaksi;
 - b) henkilövaihto, apurahat ja koulutusohjelmat;
 - c) kansainvälisten terveyssopimusten, kuten Maailman terveysjärjestön (WHO) kansainvälisen terveyssäännösten ja Genevessä 21 päivänä toukokuuta 2003 hyväksytyn tupakoinnin torjuntaa koskevan WHO:n puitesopimuksen kattavan ja oikea-aikaisen täytäntöönpanon edistäminen.

Työllisyys- ja sosiaaliasiat

1. Globalisaation sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamiseksi osapuolet lisäävät yhteistyötä työllisyys- ja sosiaaliasioissa, mukaan lukien alueellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus, työterveys ja -turvallisuus, sukupuolten tasa-arvo ja ihmisarvoinen työ.
2. Osapuolet vahvistavat, että on tarpeen tukea kaikkia hyödyttävää globalisaatiota ja edistää täyttä ja tuottavaa työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä olennaisena osana kestävästä kehityksestä ja köyhyyden vähentämisestä YK:n yleiskokouksen päätöslauselman 60/1 (2005) ja YK:n talous- ja sosiaalineuvoston korkean tason osuudessa 5 päivänä heinäkuuta 2006 hyväksytyn ministerijulistuksen mukaisesti ja ottaen huomioon Genevessä 10 päivänä kesäkuuta 2008 hyväksytyn sosiaalisesti oikeudenmukaista globalisaatiota koskevan Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistuksen. Osapuolet ottavat huomioon taloudellisen ja sosiaalisen tilanteensa erityispiirteet ja eroavuudet.
3. Osapuolet vahvistavat sitoutuvansa edistämään, noudattamaan ja toteuttamaan kansainvälisesti tunnustettujen työelämän ja sosiaalisten perusnormien periaatteita, jotka on vahvistettu erityisesti Genevessä 18 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksytyssä työelämän perusperiaatteita ja -oikeuksia koskevassa ILO:n julistuksessa ja panemaan täytäntöön niitä sitovat ILO:n yleissopimukset. Osapuolet tekevät yhteistyötä ja vaihtavat tietoja asiaankuuluvista työllisyys- ja työvoimakysymyksistä osapuolten sopimalla tavalla.
4. Yhteistyömuotoja voivat olla muun muassa osapuolten sopimat erityisohjelmat ja -hankkeet sekä vuoropuhelu, yhteistyö ja aloitteet molemmille osapuolille tärkeissä kysymyksissä kahden- tai monenvälisesti, kuten ASEMin, EU:n ja ASEANin tasolla ja ILO:n puitteissa.

43 ARTIKLA

Tilastointi

Osapuolet edistävät EU:n ja ASEANin jo tekemään tilastoyhteistyöhön liittyvien toimien lisäksi ja omien lakiensa, sääntöjensä, määräystensä ja toimintalinjojensa mukaisesti tilastointivalmiuksien kehittämistä ja tilastointimenetelmien ja -käytäntöjen, muun muassa tilastotietojen keruun ja levityksen, yhdenmukaistamista, minkä johdosta osapuolet voivat yhdessä sovitulla tavalla käyttää tilastoja, jotka koskevat kansantalouden tilinpitoa, suoria ulkomaisia sijoituksia, tavara- ja palvelukauppaa ja muita sellaisia yhdessä sovittuja tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia aloja, jotka soveltuvat tilastotietojen keruuseen, käsittelyyn, analysointiin ja levitykseen.

44 ARTIKLA

Kansalaisyhteiskunta

Osapuolet tunnustavat kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja akateemisten instituutioiden roolin tähän sopimukseen perustuvan yhteistyön tukemisessa ja niiden mahdollisen panoksen kyseiseen prosessiin, ja ne sopivat edistävänsä mahdollisuuksien mukaan vuoropuhelua niiden kanssa ja niiden merkityksellistä osallistumista asiaankuuluvilla yhteistyöaloilla osapuolten lakien, sääntöjen, määräysten ja toimintalinjojen mukaisesti.

45 ARTIKLA

Julkishallinto

Osapuolet tekevät yhteistyötä julkishallinnon valmiuksien kehittämiseksi. Yhteistyöhön kyseisellä alalla voi kuulua näkemysten vaihtoa johtamismenetelmiin, palvelujen tarjoamiseen, institutionaalisten valmiuksien vahvistamiseen ja läpinäkyvyyteen liittyvistä parhaista toimintatavoista.

46 ARTIKLA

Katastrofihallinta

1. Osapuolet tunnustavat tarpeen minimoida luonnon ja ihmisen aiheuttamien katastrofien vaikutukset. Osapuolet vahvistavat yhteisen sitoumuksensa edistää ehkäisy-, lievitys- ja valmiustoimia sekä reagointiin ja jälkihoitoon liittyviä toimenpiteitä yhteiskuntiansa ja infrastruktuurinsa selviytymiskyvyn parantamiseksi ja tehdä tarvittaessa kahden- ja monenvälistä yhteistyötä tällaisten tavoitteiden edistämiseksi.
2. Yhteistyötä voidaan toteuttaa esimerkiksi seuraavilla tavoilla:
 - a) katastrofihallintaan liittyvien parhaiden toimintatapojen jakaminen;
 - b) valmiuksien kehittäminen;
 - c) tietojenvaihto;

d) yleisen tietoisuuden ja valistuksen edistäminen.

3. Edellä olevan 2 kohdan mukainen yhteistyö voi käsittää katastrofi- ja hätäapua koskevan tiedon jakamista ottaen huomioon EU:n hätäavun koordinoitikeskuksen ja ASEANin humanitaarisen avun koordinoitikeskuksen katastrofihallinnan alalla tekemä työ.

VIII OSASTO

YHTEISTYÖTAVAT

47 ARTIKLA

Yhteistyöresurssit

Osapuolet antavat omien resurssiensa ja sääntöjensä sallimissa rajoissa käyttöön asianmukaiset resurssit, myös rahoitusta, tämän sopimuksen kattamilla aloilla tehtävän yhteistyön tavoitteiden saavuttamiseksi. Kyseisiin yhteistyötoimiin voivat tapauksen mukaan kuulua valmiuksien kehittämistä ja teknistä yhteistyötä koskevat aloitteet, asiantuntijavaihto, selvitysten tekeminen ja muut osapuolten sopimat toimet.

48 ARTIKLA

Rahoitustuki ja taloudelliset edut

1. Osapuolet panevat tämän sopimuksen perusteella myönnettävän EU:n rahoitustuen täytäntöön moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen ja tekevät yhteistyötä taloudellisten etujensa suojaamiseksi.
2. Osapuolet toteuttavat tarvittavat toimenpiteet petosten, korruption ja muun niiden taloudellisiin etuihin vaikuttavan laittoman toiminnan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi omien lakiansa, sääntöjensä ja määräystensä mukaisesti. Kyseisiä toimenpiteitä ovat muun muassa tiedonvaihto ja keskinäinen hallinnollinen avunanto. Euroopan petostentorjuntavirasto ja Malesian toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia muusta yhteistyöstä petostentorjunnan alalla.

49 ARTIKLA

Yhteistyöjärjestelyistä johtuvat immateriaalioikeudet

Tähän sopimukseen perustuvista yhteistyöjärjestelyistä johtuvat immateriaalioikeudet suojataan ja niiden noudattamista valvotaan osapuolten lakien, sääntöjen ja määräysten sekä sellaisten kansainvälisten sopimusten mukaisesti, joiden osapuolia molemmat osapuolet ovat. Tämä artikla ei rajoita jo tehtyihin ja myöhemmin tehtäviin yhteistyöjärjestelyihin sisältyvien erityismääräysten soveltamista.

IX OSASTO

INSTITUTIONAALINEN RAKENNE

50 ARTIKLA

Sekakomitea

1. Osapuolet perustavat sekakomitean, joka koostuu osapuolten riittävän korkean tason edustajista, joiden tehtävänä on
 - a) varmistaa tämän sopimuksen moitteeton toiminta ja täytäntöönpano;
 - b) vahvistaa tämän sopimuksen tavoitteita koskevat painopisteet;
 - c) antaa suosituksia tämän sopimuksen tavoitteiden edistämiseksi;
 - d) ratkaista tarvittaessa tämän sopimuksen tulkintaa, täytäntöönpanoa tai soveltamista koskevat näkemyserot tai -eroavaisuudet 53 artiklan mukaisesti;
 - e) tutkia kaikki kumman tahansa osapuolen esittämät tiedot, jotka koskevat tämän sopimuksen velvoitteiden täyttämättä jättämistä ja käydä toisen osapuolen kanssa neuvotteluja osapuolten hyväksyttävissä olevan sovintoratkaisun löytämiseksi 53 artiklan mukaisesti;
 - f) valvoa 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen erillissopimusten täytäntöönpanoa.

2. Sekakomitea kokoontuu tavallisesti vähintään kahden vuoden välein vuorotellen Malesiassa ja Brysselissä yhdessä sovittavana ajankohtana. Osapuolten niin sopiessa voidaan järjestää myös ylimääräisiä sekakomitean kokouksia. Sekakomitean puheenjohtajana toimii vuorotellen kummankin osapuolen edustaja. Sekakomitean kokousten esityslistasta päätetään osapuolten yhteisellä sopimuksella.
3. Sekakomitea voi perustaa erityisiä työryhmiä auttamaan tehtäviensä hoidossa. Kyseiset työryhmät raportoivat toiminnastaan yksityiskohtaisesti sekakomitealle sen kaikissa kokouksissa.
4. Sekakomitea vahvistaa oman työjärjestyksensä.

X OSASTO

LOPPUMÄÄRÄYKSET

51 ARTIKLA

Tietojen julkistaminen

1. Minkään tässä sopimuksessa ei katsota edellyttävän kummankaan osapuolen antavan tietoja, joiden julkistamisen se katsoo olevan keskeisten turvallisuusetujensa vastaista.

2. Osapuolet suojaavat tämän sopimuksen perusteella vaihdettuja tietoja asianmukaisesti tietojen saantia koskevan yleisen edun ja omien lakiansa, sääntöjensä ja määräystensä mukaisesti.

52 ARTIKLA

Muut sopimukset

1. Tämä sopimus ei vaikuta sellaisten sitoumusten soveltamiseen tai täytäntöönpanoon, joita osapuolet ovat tehneet suhteessa kolmansiin maihin ja kansainvälisiin järjestöihin.

2. Osapuolet voivat täydentää tätä sopimusta tekemällä erillissopimuksia millä tahansa tämän sopimuksen kattamalla yhteistyöalalla. Tällaiset erillissopimukset ovat erottamaton osa tällä sopimuksella säänneltyjä yleisiä kahdenvälisiä suhteita, ja ne ovat yhteisen institutionaalisen kehyksen osa.

53 ARTIKLA

Velvoitteiden täyttäminen

1. Tämän sopimuksen tulkintaa, täytäntöönpanoa tai soveltamista koskeviin osapuolten näkemyseroihin tai -eroavaisuuksiin pyritään löytämään sovintoratkaisu sekakomiteaa kuullen tai sen kanssa neuvotellen viemättä asiaa kolmannen osapuolen tai kansainvälisen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

2. Jos jompikumpi osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on jättänyt täyttämättä jonkin tästä sopimuksesta sille johtuvan velvoitteen, sen on ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle. Osapuolet käyvät neuvotteluja löytääkseen asiaan molempia tyydyttävän ratkaisun. Tällaiset neuvottelut käydään sekakomiteassa. Jos sekakomitea ei pääse molempia tyydyttävään ratkaisuun, ilmoituksen tehnyt osapuoli voi toteuttaa aiheellisia toimenpiteitä. Tässä kohdassa 'aiheellisilla toimenpiteillä' tarkoitetaan mitä tahansa sekakomitean suosittamaa toimenpidettä tai tämän sopimuksen soveltamisen keskeyttämistä joko osittain tai kokonaan.
3. Jos jompikumpi osapuoli katsoo, että toinen osapuoli on jättänyt täyttämättä jonkin niistä velvoitteista, jotka 1 artiklan 1 kohdan ja 7 artiklan 1 kohdan mukaan ovat sopimuksen olennaisia osia, sen on välittömästi ilmoitettava tästä toiselle osapuolelle sekä aiheellisista toimenpiteistä, jotka se aikoo toteuttaa. Ilmoituksen tekevän osapuolen on ilmaistava sekakomitealle, että asiasta täytyy neuvotella kiireellisesti. Jos sekakomitea ei pääse molempia osapuolia tyydyttävään ratkaisuun 15 päivän kuluessa neuvottelujen aloittamisesta ja viimeistään 30 päivän kuluttua ilmoituksen tekemisestä, ilmoituksen tehnyt osapuoli voi toteuttaa aiheelliset toimenpiteet. Tässä kohdassa 'aiheellisilla toimenpiteillä' tarkoitetaan mitä tahansa sekakomitean suosittamaa toimenpidettä tai tämän sopimuksen tai jonkin 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun erillissopimuksen soveltamisen keskeyttämistä joko osittain tai kokonaan.
4. Tämän artiklan nojalla aiheellisten toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia tämän sopimuksen mukaisten velvoitteiden noudattamisen laiminlyöntiin nähden eivätkä ne saa vaikuttaa sellaisiin tämän sopimuksen mukaisiin muihin velvoitteisiin, jotka eivät liity tilanteeseen. Aiheellisia toimenpiteitä valittaessa on etusijalle asetettava ne, joista on vähiten haittaa tämän sopimuksen tai jonkin 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun erillissopimuksen toiminnalle.

54 ARTIKLA

Helpottaminen

Helpottaakseen tämän sopimuksen nojalla tehtävää yhteistyötä osapuolet järjestävät yhteistyön toteuttamiseen osallistuville virkamiehille ja asiantuntijoille tehtävien hoitamista varten tarvittavat fasilitetit osapuolten lakien, sääntöjen ja määräysten mukaisesti.

55 ARTIKLA

Alueellinen soveltaminen

Tätä sopimusta sovelletaan alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan unionista tehtyä sopimusta ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta kyseisissä sopimuksissa määrätyn edellytyksin, sekä Malesian alueeseen.

56 ARTIKLA

Osapuolten määritelmä

Tässä sopimuksessa 'osapuolilla' tarkoitetaan EU:ta tai sen jäsenvaltioita taikka EU:ta ja sen jäsenvaltioita niiden toimivallan mukaisesti sekä Malesian hallitusta.

57 ARTIKLA

Sopimuksen kehittäminen ja muuttaminen

1. Kumpikin osapuoli voi esittää kirjallisesti ehdotuksia yhteistyön soveltamisalan laajentamiseksi tai tämän sopimuksen minkä tahansa määräyksen muuttamiseksi.
2. Yhteistyön soveltamisalan laajentamista koskevissa ehdotuksissa on otettava huomioon tämän sopimuksen tai jonkin 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun erillissopimuksen soveltamisesta ja täytäntöönpanosta saatu kokemus.
3. Osapuolten on sovittava yhteistyön soveltamisalan laajentamisesta tai tämän sopimuksen muuttamisesta kirjallisesti lisäsopimuksilla tai -pöytäkirjoilla tai muilla asianmukaisilla välineillä, joista osapuolet sopivat yhdessä.
4. Tällaiset lisäsopimukset, -pöytäkirjat tai muut asianmukaiset välineet tulevat voimaan osapuolten sopimana ajankohtana, ja ne ovat erottamaton osa tätä sopimusta.

58 ARTIKLA

Voimaantulo ja kesto

1. Tämä sopimus tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona jälkimmäinen osapuoli on ilmoittanut toiselle osapuolelle tätä varten tarvittavien oikeudellisten menettelyjen päätökseen saattamisesta.

2. Tämä sopimus tehdään viideksi vuodeksi. Sen voimassaoloa jatketaan ilman eri toimenpiteitä vuodeksi kerrallaan, jollei kumpikaan osapuoli ilmoita kuusi kuukautta ennen tällaisen yksivuotisen voimassaolojakson päättymistä toiselle osapuolelle kirjallisesti aikomuksestaan olla jatkamatta tämän sopimuksen voimassaoloa.

3. Kumpikin osapuoli voi sanoa tämän sopimuksen irti antamalla toiselle osapuolelle kirjallisen irtisanomisilmoituksen. Irtisanominen tulee voimaan kuusi kuukautta sen jälkeen, kun toinen osapuoli on vastaanottanut ilmoituksen.

59 ARTIKLA

Ilmoitukset

Edellä olevan 58 artiklan mukaiset ilmoitukset toimitetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle ja Malesian ulkoasiainministeriölle.

60 ARTIKLA

Todistusvoimainen teksti

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, kroaatin, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakian, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja malaijin kielillä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

Jos tämän sopimuksen tulkinnasta syntyy erimielisyyttä, osapuolet antavat asian sekakomitean ratkaistavaksi.

Tämän VAKUUDEKSI tätä varten alla mainitut asianmukaisesti valtuutetut täysivaltaiset edustajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty [paikka] päivänä kuuta vuonna ...

EUROOPAN UNIONIN PUOLESTA,

BELGIAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA,

BULGARIAN TASAVALLAN PUOLESTA,

TŠEKin TASAVALLAN PUOLESTA,

TANSKAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALLAN PUOLESTA,

VIRON TASAVALLAN PUOLESTA,

IRLANNIN PUOLESTA,

HELLEENIEN TASAVALLAN PUOLESTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA,

RANSKAN TASAVALLAN PUOLESTA,

KROATIAN TASAVALLAN PUOLESTA,

ITALIAN TASAVALLAN PUOLESTA,

KYPROKSEN TASAVALLAN PUOLESTA,

LATVIAN TASAVALLAN PUOLESTA,

LIETTUAN TASAVALLAN PUOLESTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNNAN PUOLESTA,

UNKARIN PUOLESTA,

MALTAN TASAVALLAN PUOLESTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA,

ITÄVALLAN TASAVALLAN PUOLESTA,

PUOLAN TASAVALLAN PUOLESTA,

PORTUGALIN TASAVALLAN PUOLESTA,

ROMANIAN PUOLESTA,

SLOVENIAN TASAVALLAN PUOLESTA,

SLOVAKIAN TASAVALLAN PUOLESTA,

SUOMEN TASAVALLAN PUOLESTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNNAN PUOLESTA,

MALESIAN HALLITUKSEN PUOLESTA